

THÁI ĐỘ CỦA CHA MẸ TRONG ĐỊNH HƯỚNG NGHỀ NGHIỆP CHO CON LỬA TUỔI TRUNG HỌC PHỔ THÔNG TRÊN ĐỊA BÀN THÀNH PHỐ HÀ NỘI

NCS. Khuất Thị Thảo

Khoa Truyền thông Đa phương tiện – Học viện Phụ nữ Việt Nam

Email: Thaokt@hvpnv.edu.vn

Tóm tắt: Trong bối cảnh đổi mới căn bản, toàn diện giáo dục và đào tạo, việc định hướng nghề nghiệp cho học sinh Trung học phổ thông (THPT) được xem là nhiệm vụ quan trọng, giúp học sinh lựa chọn nghề nghiệp phù hợp với năng lực và xu thế phát triển của xã hội. Gia đình, đặc biệt là cha mẹ có vai trò then chốt trong quá trình này. Bài viết tập trung phân tích thái độ của cha mẹ trong định hướng nghề nghiệp cho con lứa tuổi THPT tại thành phố Hà Nội, qua đó chỉ ra các biểu hiện tích cực và hạn chế trong nhận thức, hành vi và kỳ vọng nghề nghiệp của phụ huynh. Kết quả cho thấy, phần lớn cha mẹ quan tâm đến tương lai nghề nghiệp của con song vẫn còn xu hướng áp đặt, lựa chọn nghề theo quan niệm truyền thống, thiếu thông tin cập nhật về thị trường lao động. Trên cơ sở đó, bài viết đề xuất một số giải pháp nhằm nâng cao nhận thức và điều chỉnh thái độ hướng nghiệp của cha mẹ theo hướng tích cực, góp phần hỗ trợ học sinh lựa chọn nghề nghiệp phù hợp trong giai đoạn hiện nay.

Từ khóa: Định hướng nghề nghiệp, thái độ, cha mẹ, học sinh, Trung học phổ thông, Hà Nội.

PARENTS' ATTITUDES TOWARD CAREER ORIENTATION FOR UPPER SECONDARY SCHOOL STUDENTS IN HANOI

Abstract: In the context of fundamental and comprehensive reforms in education and training, career orientation for high school students is considered an important task that helps them choose careers suited to their abilities and the developmental trends of society. Families, especially parents, play a pivotal role in this process. This article focuses on analyzing parents' attitudes toward career orientation for high school students in Hanoi, highlighting both the positive aspects and limitations in their awareness, behavior, and career expectations. The findings show that while most parents are concerned about their children's future careers, many still tend to impose their own choices, follow traditional career perceptions, and lack updated information about the labor market. Based on these findings, the article proposes several solutions to improve parents' awareness and attitudes toward career guidance in a more positive direction, thereby helping students make appropriate career choices in the current period.

Keywords: Career orientation, attitude, parents, students, high school, Hanoi.

Nhận bài: 17/11/2025

Phản biện: 16/12/2025

Duyệt đăng: 20/12/2025

I. ĐẶT VẤN ĐỀ

Trong những năm gần đây, cùng với sự chuyển dịch cơ cấu kinh tế và nhu cầu nguồn nhân lực chất lượng cao, vấn đề định hướng nghề nghiệp cho học sinh Trung học phổ thông (THPT) ngày càng được xã hội quan tâm. Đây là giai đoạn học sinh đứng trước những lựa chọn quan trọng về con đường học tập và nghề nghiệp tương lai. Nghề nghiệp không chỉ phản ánh giá trị sống của mỗi con người mà còn phản ánh cơ cấu phát triển của xã hội.

Tại Hà Nội - trung tâm kinh tế, chính trị và giáo dục lớn nhất cả nước, học sinh có nhiều cơ hội tiếp cận thông tin về nghề nghiệp song cũng chịu ảnh hưởng đáng kể từ thái độ và kỳ vọng nghề nghiệp của cha mẹ. Không ít phụ huynh vẫn hướng con theo những ngành nghề như y dược, kỹ thuật, kinh tế, thay vì lắng nghe nguyện vọng, năng lực cá nhân của con. Điều này có thể dẫn đến tình trạng học sinh lựa chọn nghề không phù hợp, thiếu động lực học tập và dễ thay đổi định hướng sau khi tốt nghiệp. Trong bối cảnh đó, việc nghiên cứu thái độ của cha mẹ trong định hướng nghề nghiệp cho con ở lứa tuổi THPT trên địa bàn thành

phố Hà Nội có ý nghĩa thực tiễn sâu sắc. Kết quả nghiên cứu góp phần nhận diện thực trạng, đánh giá mức độ tác động và đề xuất giải pháp nâng cao nhận thức, điều chỉnh hành vi của cha mẹ nhằm hỗ trợ hiệu quả cho công tác hướng nghiệp trong gia đình và nhà trường.

II. NỘI DUNG NGHIÊN CỨU

2.1. Một số vấn đề lý luận liên quan

2.1.1. Khái niệm định hướng nghề nghiệp

Theo Từ điển Tâm lý học do GS.TS.Vũ Dũng chủ biên (2008), khái niệm “định hướng nghề nghiệp” được hiểu là hệ thống những biện pháp tâm lý - giáo dục và y học hướng vào việc giúp cho thanh niên lựa chọn nghề phù hợp với nguyện vọng, niềm say mê, năng lực, khả năng rèn luyện của họ và tất nhiên là phù hợp với nhu cầu đòi hỏi của nền kinh tế quốc dân và toàn xã hội. Như vậy, giáo dục định hướng nghề nghiệp mang tính hệ thống là một bộ phận quan trọng, không thể tách rời trong công tác giáo dục ở các trường đại học.

Theo Dự thảo Nghị định quy định về hướng nghiệp và phân luồng trong giáo dục do Bộ Giáo

dục và Đào tạo đề xuất (2025), định hướng nghề nghiệp là quá trình hỗ trợ người học bao gồm học sinh trong cơ sở giáo dục phổ thông, học viên trong cơ sở giáo dục thường xuyên và người học trong cơ sở giáo dục nghề nghiệp xác định và lựa chọn nghề nghiệp phù hợp với năng lực, sở trường, nguyện vọng cá nhân cũng như xu hướng của thị trường lao động.

Từ các quan niệm trên có thể thấy, định hướng nghề nghiệp không chỉ là việc giúp người học chọn đúng ngành nghề mà còn là một quá trình giáo dục toàn diện, góp phần hình thành nhận thức nghề nghiệp, phát triển kỹ năng ra quyết định và định hình lộ trình học tập - nghề nghiệp tương lai của mỗi cá nhân trong mối quan hệ với nhu cầu phát triển kinh tế - xã hội.

2.1.2. Thái độ của cha mẹ trong giáo dục hướng nghiệp

Thái độ của cha mẹ trong định hướng nghề nghiệp được hiểu là hệ thống cảm xúc, niềm tin và hành vi phản ánh cách cha mẹ nhìn nhận, đánh giá và phản ứng đối với việc lựa chọn nghề nghiệp của con. Thái độ này biểu hiện ở nhiều khía cạnh khác nhau như: mức độ quan tâm của cha mẹ đến quá trình định hướng nghề nghiệp của con; cách thức họ chia sẻ, hỗ trợ hoặc cung cấp thông tin liên quan đến nghề nghiệp; sự tôn trọng và lắng nghe nguyện vọng cá nhân của con; cũng như những kỳ vọng nghề nghiệp mà cha mẹ đặt ra. Nếu cha mẹ định hướng tốt, các em sẽ phát huy được năng lực và thỏa mãn sở thích của bản thân, tìm được nghề nghiệp phù hợp.

Theo lý thuyết hệ sinh thái của Bronfenbrenner (1979), gia đình là môi trường xã hội gần gũi nhất, có ảnh hưởng sâu sắc và trực tiếp đến việc hình thành giá trị, niềm tin và định hướng hành vi của thanh thiếu niên. Chính vì vậy, thái độ của cha mẹ có thể đóng vai trò tích cực khi giúp con tự tin khám phá bản thân, lựa chọn nghề nghiệp phù hợp; nhưng cũng có thể trở thành rào cản nếu cha mẹ áp đặt, thiếu lắng nghe hoặc định hướng nghề nghiệp dựa trên kỳ vọng chủ quan thay vì năng lực và sở thích thực tế của con.

Bảng 1: Nhận thức của cha mẹ về vai trò định hướng nghề nghiệp cho con

DVT: %

Yếu tố khảo sát	Rất đồng ý	Đồng ý	Trung lập	Không đồng ý	Rất không đồng ý
Việc định hướng nghề nghiệp quan trọng	55	32,5	8	3	1,5
Chọn nghề phù hợp với năng lực và sở thích của con là quan trọng	48	35	10	5	2
Chọn nghề ổn định, thu nhập cao là tiêu chí hàng đầu	42	38	12	6	2

(Nguồn: Kết quả khảo sát 450 phụ huynh tại 6 trường THPT ở Hà Nội, 2025)

2.2. Phương pháp nghiên cứu

Bài viết nhằm nhận diện và phân tích thực trạng thái độ của cha mẹ trong định hướng nghề nghiệp cho con lứa tuổi Trung học phổ thông tại thành phố Hà Nội, từ đó đề xuất các giải pháp nhằm nâng cao hiệu quả định hướng nghề nghiệp trong gia đình. Để đạt được mục tiêu trên, nghiên cứu sử dụng kết hợp nhiều phương pháp khác nhau nhằm bảo đảm tính khách quan và độ tin cậy của kết quả.

Trước hết, phương pháp nghiên cứu tài liệu thứ cấp được sử dụng để tổng hợp và phân tích các công trình khoa học, các báo cáo cùng các bài viết liên quan đến định hướng nghề nghiệp và vai trò của cha mẹ trong giáo dục hướng nghiệp. Tiếp đó, phương pháp điều tra xã hội học được triển khai thông qua khảo sát 450 phụ huynh và 600 học sinh tại 6 trường Trung học phổ thông thuộc các quận Cầu Giấy, Hà Đông, Hoàng Mai, Long Biên, Ba Đình và Đông Anh của Hà Nội. Mẫu khảo sát được chọn theo phương pháp ngẫu nhiên phân tầng nhằm bảo đảm tính đại diện cho cả khu vực nội thành và ngoại thành. Song song với đó, phỏng vấn sâu được tiến hành với 15 phụ huynh và 10 giáo viên chủ nhiệm để thu thập thông tin định tính, giúp làm rõ hơn nhận thức, hành vi và trải nghiệm thực tế của cha mẹ trong quá trình định hướng nghề nghiệp cho con.

2.3. Kết quả nghiên cứu

2.3.1. Nhận thức của cha mẹ về vai trò định hướng nghề nghiệp cho con

Kết quả khảo sát cho thấy phần lớn cha mẹ học sinh THPT tại Hà Nội đều có nhận thức tương đối đúng đắn về vai trò của việc định hướng nghề nghiệp cho con. Cụ thể, 87,5% phụ huynh khẳng định rằng việc lựa chọn nghề phù hợp có ý nghĩa quyết định đối với tương lai của con em mình; tuy nhiên, nhiều người vẫn ưu tiên tiêu chí nghề “ổn định” và “thu nhập cao” hơn là “phù hợp với năng lực và sở thích của con”. Điều này phản ánh sự mâu thuẫn giữa nhận thức và hành vi thực tế của phụ huynh trong quá trình hướng nghiệp.

Khi đối chiếu giữa khu vực nội thành và ngoại thành, nhận thấy phụ huynh ở nội thành có xu hướng quan tâm đến sự phù hợp năng lực của con hơn (56,2%), trong khi phụ huynh ngoại thành coi trọng tính ổn định và thu nhập (62,5%). Sự khác biệt này chịu ảnh hưởng từ điều kiện kinh tế - xã hội và mức độ tiếp cận thông tin nghề nghiệp.

Phân tích phỏng vấn sâu cũng cho thấy nhiều cha mẹ vẫn thiếu hiểu biết về thị trường lao động hiện đại, thường dựa vào kinh nghiệm cá nhân hoặc truyền thống nghề nghiệp của gia đình để định

hướng cho con. Điều này dễ dẫn tới thiếu khách quan và không bắt kịp xu thế nghề nghiệp mới trong bối cảnh chuyển đổi số và hội nhập quốc tế.

2.3.2. Biểu hiện thái độ của cha mẹ trong định hướng nghề nghiệp

Thái độ của cha mẹ thể hiện qua mức độ quan tâm, hành vi hỗ trợ và sự tôn trọng quyết định nghề nghiệp của con. Kết quả khảo sát cho thấy, mặc dù đa số phụ huynh thể hiện sự quan tâm đến nghề nghiệp tương lai của con, nhưng mức độ hỗ trợ và tôn trọng lựa chọn của con lại chưa cao.

Bảng 2: Biểu hiện thái độ của cha mẹ trong định hướng nghề nghiệp

DVT: %

Biểu hiện thái độ	Có thường xuyên	Thỉnh thoảng	Hiếm khi/ Không có
Trao đổi, chia sẻ thông tin nghề nghiệp với con	78	17,5	4,5
Tôn trọng lựa chọn nghề nghiệp của con	23	40	37
Áp đặt, thuyết phục con theo nghề cha mẹ mong muốn	61	24	15
Tham khảo ý kiến chuyên gia hoặc giáo viên hướng nghiệp	18	30,5	51,5

(Nguồn: Kết quả khảo sát 450 phụ huynh tại 6 trường THPT ở Hà Nội, 2025)

Từ bảng trên cho thấy, 61% phụ huynh vẫn có xu hướng áp đặt nghề nghiệp cho con, trong khi chỉ 23% thể hiện sự tôn trọng tuyệt đối đối với quyết định của con. Đáng chú ý, hơn một nửa số phụ huynh (51,5%) chưa từng tham khảo ý kiến chuyên gia hướng nghiệp, cho thấy khoảng trống trong việc kết nối giữa gia đình - nhà trường với tổ chức tư vấn nghề.

Phân tích định tính cho thấy những phụ huynh có trình độ học vấn cao hoặc làm việc trong lĩnh vực giáo dục, quản lý có xu hướng cởi mở và ủng hộ con tự chọn nghề hơn so với nhóm có trình độ trung cấp hoặc lao động phổ thông. Điều này chứng minh trình độ học vấn có mối tương quan thuận với thái độ hướng nghiệp tích cực.

Bảng 3: Mối liên hệ giữa trình độ học vấn và thái độ hướng nghiệp của cha mẹ

DVT: %

Trình độ học vấn	Thái độ tích cực	Trung lập	Áp đặt/Thiếu hỗ trợ
Trung cấp, cao đẳng	20	40	40
Đại học	45	35	20
Sau đại học	60	25	15

(Nguồn: Kết quả khảo sát 450 phụ huynh tại 6 trường THPT ở Hà Nội, 2025)

Phân tích kết quả cho thấy cha mẹ có học vấn càng cao thì mức độ cởi mở và tôn trọng lựa chọn của con càng lớn. Điều này gợi ý rằng nâng cao nhận thức xã hội và kiến thức nghề nghiệp cho phụ huynh có thể là hướng đi quan trọng để cải thiện chất lượng giáo dục hướng nghiệp trong gia đình.

2.3.3. Tác động của thái độ cha mẹ đến quá trình lựa chọn nghề nghiệp của học sinh

Khi phân tích từ góc nhìn học sinh, có thể thấy thái độ của cha mẹ tác động rõ rệt đến tâm lý và quyết định nghề nghiệp của các em.

Những học sinh có cha mẹ tôn trọng và đồng hành tích cực thường thể hiện sự tự tin, có năng lực ra quyết định và định hướng nghề rõ ràng hơn. Ngược lại, ở nhóm cha mẹ áp đặt hoặc quá kỳ vọng, học sinh có tỷ lệ bị áp lực cao (55%) và

để rơi vào tình trạng mâu thuẫn nội tâm, lo lắng khi lựa chọn ngành học. Đây là nhóm dễ chuyển hướng học tập hoặc thay đổi nghề nghiệp sau khi vào đại học.

Kết quả phỏng vấn sâu với 10 giáo viên chủ nhiệm cho thấy, tình trạng “mâu thuẫn lựa chọn nghề giữa cha mẹ và học sinh” phổ biến nhất ở học sinh khá, giỏi (chiếm khoảng 40% số trường hợp). Một giáo viên trường THPT ở quận Cầu Giấy chia sẻ: “Nhiều học sinh có năng khiếu nghệ thuật hoặc thiết kế nhưng cha mẹ lại bắt theo ngành kinh tế hoặc y dược vì cho rằng ‘nghề đó mới có tương lai’. Kết quả là các em học trong trạng thái miễn cưỡng, không hứng thú.”

2.3.4. Đánh giá chung

Kết quả nghiên cứu cho thấy đa số cha mẹ học sinh THPT tại Hà Nội đều nhận thức rõ tầm quan trọng của việc định hướng nghề nghiệp, coi đây là yếu tố quyết định tương lai học tập và việc làm của con. Tuy vậy, thái độ và hành vi hướng nghiệp thực tế vẫn còn nhiều hạn chế. Không ít phụ huynh vẫn áp đặt lựa chọn nghề theo quan niệm truyền thống, ưu tiên các ngành “ổn định, thu nhập cao, danh giá” hơn là khuyến khích con theo đuổi lĩnh vực phù hợp với năng lực, hứng thú cá nhân. Sự lệch pha giữa nhận thức tương đối đúng đắn và hành động thiếu phù hợp làm giảm hiệu quả định hướng nghề trong gia đình.

Nghiên cứu cũng chỉ ra tác động của trình độ học vấn, điều kiện kinh tế và khu vực cư trú tới thái độ hướng nghiệp. Phụ huynh có học vấn cao, sống ở nội thành thường cởi mở hơn, tôn trọng nguyện vọng của con; trong khi đó cha mẹ ở ngoại thành hoặc có trình độ học vấn thấp thường thiên về sự “an toàn” nghề nghiệp, dẫn tới tư duy lựa chọn bảo thủ. Thiếu thông tin thị trường lao động và thiếu phối hợp với nhà trường khiến nhiều phụ huynh định hướng nghề dựa cảm tính, dẫn đến tình trạng học sinh chọn nghề theo ý cha mẹ, thiếu động lực, thậm chí phải đổi hướng sau tốt nghiệp. Điều này khẳng định thái độ của cha mẹ vừa có thể là động lực, vừa có thể là rào cản, do đó cần nâng cao nhận thức và kỹ năng hướng nghiệp của phụ huynh thông qua sự phối hợp giữa gia đình, nhà trường và xã hội.

2.4. Giải pháp nâng cao hiệu quả định hướng nghề nghiệp trong gia đình

Trên cơ sở kết quả nghiên cứu và thực trạng thái độ của cha mẹ đối với việc định hướng nghề nghiệp cho con ở lứa tuổi Trung học phổ thông tại Hà Nội, có thể thấy rằng để nâng cao hiệu quả

công tác hướng nghiệp trong gia đình, cần triển khai đồng bộ nhiều giải pháp. Các giải pháp này hướng đến việc nâng cao nhận thức, trang bị kỹ năng và thúc đẩy sự phối hợp giữa gia đình, nhà trường và xã hội, tạo môi trường thuận lợi để học sinh lựa chọn nghề nghiệp phù hợp với năng lực và điều kiện phát triển bản thân.

2.4.1. Nâng cao nhận thức của cha mẹ về vai trò định hướng nghề nghiệp

Giải pháp quan trọng đầu tiên là nâng cao nhận thức của cha mẹ về ý nghĩa, vai trò và phương pháp định hướng nghề nghiệp đúng đắn cho con. Cần tăng cường truyền thông qua các phương tiện đại chúng, tổ chức các buổi hội thảo, tọa đàm, chuyên đề tư vấn tại trường học hoặc cộng đồng dân cư, giúp phụ huynh hiểu rõ rằng định hướng nghề không chỉ là việc chọn ngành học hay trường học, mà còn là quá trình hỗ trợ con khám phá bản thân, phát triển năng lực và xây dựng mục tiêu dài hạn.

2.4.2. Tăng cường phối hợp giữa nhà trường, gia đình và xã hội trong công tác hướng nghiệp

Công tác hướng nghiệp chỉ đạt hiệu quả khi có sự phối hợp chặt chẽ giữa ba chủ thể: gia đình - nhà trường - xã hội. Nhà trường cần chủ động tổ chức các hoạt động hướng nghiệp thường xuyên như “Ngày hội tư vấn nghề nghiệp”, “Trải nghiệm thực tế tại doanh nghiệp” hoặc “Gặp gỡ cựu học sinh thành đạt”, đồng thời mời phụ huynh cùng tham gia để họ hiểu hơn về năng lực và nguyện vọng của con. Mặt khác, các trung tâm dịch vụ việc làm, hiệp hội nghề nghiệp, doanh nghiệp cần phối hợp cung cấp thông tin thị trường lao động, xu hướng phát triển nghề nghiệp và cơ hội việc làm thực tế. Việc xây dựng mạng lưới kết nối hướng nghiệp cộng đồng sẽ giúp cha mẹ tiếp cận thông tin chính xác, có cơ sở khoa học khi tư vấn nghề cho con.

2.4.3. Bồi dưỡng kỹ năng giao tiếp và đồng hành cùng con trong quá trình hướng nghiệp

Một trong những nguyên nhân khiến nhiều cha mẹ chưa hỗ trợ hiệu quả là do thiếu kỹ năng giao tiếp, lắng nghe và đồng hành cùng con. Do đó, cần đẩy mạnh các chương trình tư vấn tâm lý, kỹ năng làm cha mẹ trong giáo dục hướng nghiệp. Cha mẹ cần học cách đặt mình vào vị trí của con để hiểu được cảm xúc, mong muốn và áp lực mà con đang trải qua, từ đó lựa chọn phương pháp định hướng phù hợp. Việc tôn trọng và khuyến khích con tự khám phá bản thân là yếu tố cốt lõi trong quá trình định hướng nghề nghiệp.

2.3.4. Xây dựng môi trường gia đình khuyến khích học tập và trải nghiệm nghề nghiệp

Gia đình là môi trường đầu tiên hình thành nhận thức và thái độ nghề nghiệp cho học sinh. Do đó, cha mẹ cần xây dựng bầu không khí cởi mở, tôn trọng và khuyến khích con thử nghiệm các hoạt động nghề nghiệp khác nhau. Phụ huynh có thể tạo điều kiện để con tham gia các hoạt động trải nghiệm nghề nghiệp thực tế, các chương trình tình nguyện, câu lạc bộ kỹ năng hoặc hoạt động khởi nghiệp trẻ. Những trải nghiệm này giúp học sinh hiểu rõ năng lực bản thân, hình thành tư duy nghề nghiệp sớm và có cơ sở để lựa chọn ngành học phù hợp.

2.3.5. Đề xuất chính sách hỗ trợ và truyền thông định hướng nghề nghiệp

Để các giải pháp trên phát huy hiệu quả, cần có sự tham gia chủ động của các cơ quan quản lý nhà nước. Cụ thể, Sở Giáo dục và Đào tạo Hà Nội nên ban hành hướng dẫn tổ chức công tác hướng nghiệp có sự tham gia của phụ huynh đồng thời phối hợp với các cơ quan truyền thông tổ chức chuyên mục “Cha mẹ cùng con chọn nghề”. Các tổ chức xã hội, đoàn thể thanh niên, hội phụ nữ cũng có thể đảm nhận vai trò truyền thông, tư vấn và chia sẻ câu chuyện thực tiễn để lan tỏa nhận thức đúng đắn về giáo dục hướng nghiệp trong cộng đồng.

III. KẾT LUẬN

Kết quả nghiên cứu cho thấy thái độ của cha mẹ giữ vai trò quyết định và tác động trực tiếp đến quá trình định hướng nghề nghiệp của học sinh THPT tại Hà Nội. Phần lớn phụ huynh ý thức được tầm quan trọng của việc chọn nghề phù hợp với tương lai của con, song trên thực tế nhiều người vẫn chịu ảnh hưởng nặng của tâm lý truyền thống, ưu tiên nghề ổn định, có danh tiếng hơn là xét đến năng lực, sở thích và cơ hội phát triển của con em. Sự lệch pha giữa nhận thức và hành vi khiến định hướng nghề trong gia đình chưa đạt hiệu quả như mong đợi.

Bên cạnh đó, trình độ học vấn, điều kiện kinh tế, khu vực sinh sống và mức độ tiếp cận thông tin nghề nghiệp tạo nên khác biệt rõ rệt trong thái độ hướng nghiệp. Nhiều cha mẹ còn thiếu kỹ năng giao tiếp, chưa biết lắng nghe và đồng hành cùng con, ảnh hưởng tới tâm lý, sự tự tin, động lực học tập và khả năng lựa chọn nghề đúng đắn của học sinh.

Trên cơ sở đó, bài viết đề xuất hệ thống giải pháp gồm: nâng cao nhận thức của cha mẹ; tăng cường phối hợp gia đình – nhà trường – xã hội; bồi dưỡng kỹ năng giao tiếp, đồng hành hướng nghiệp; xây dựng môi trường gia đình khuyến khích học tập, trải nghiệm nghề; và đẩy mạnh các chính sách, truyền thông về định hướng nghề. Điều này góp phần giúp hình thành thể hệ học sinh có năng lực tự định hướng và đáp ứng yêu cầu phát triển nguồn nhân lực chất lượng cao trong bối cảnh hội nhập và chuyển đổi số.

TÀI LIỆU THAM KHẢO

- Trương Thúy Hằng (2020). *Định hướng nghề nghiệp của học sinh trung học phổ thông hiện nay*, Thông tin Khoa học Xã hội, số 3, trang 39-45.
- Vũ Dũng (2028), *Từ điển Tâm lý học*, NXB Từ điển Bách Khoa.
- Chính phủ (2025), *Dự thảo Nghị định quy định về hướng nghiệp và phân luồng trong giáo dục*, <https://xaydungchinhhsach.chinhphu.vn/toan-van-du-thao-nghi-dinh-quy-dinh-ve-huong-nghep-va-phan-luong-trong-giao-duc-119250515172033924.htm>.
- Trần Thị Thu Nhung (2021), *Gia đình trong việc giáo dục hướng nghiệp cho trẻ vị thành niên ở Hà Nội hiện nay*, Tạp chí Văn hóa Nghệ thuật, số 470, <http://vanhoanghetuat.vn/gia-dinh-trong-viec-giao-duc-huong-nghep-cho-tre-vi-thanh-nien-o-ha-noi-hien-nay.htm>.
- Bronfenbrenner, U. (1979), *The Ecology of Human Development: Experiments by Nature and Design*, Cambridge, MA: Harvard University Press.